

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Комисия по култура и образование

2008/2068(INI)

26.3.2008

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно подобряване на качеството на подготовката на учителите
(2008/2068(INI))

Комисия по култура и образование

Докладчик: Maria Badia i Cutchet

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	8

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно подобряване на качеството на подготовката на учителите
(2008/2068(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 3, буква р) и членове 149 и 150 от Договора за ЕО,
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Подобряване на качеството на подготовката на учителите“ (COM(2007)0392) и съответните работни документи на службите на Комисията (SEC(2007)0931 и SEC (2007)0933),
- като взе предвид Решение № 1720/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 година за създаване на Програма за действие за обучение през целия живот¹, което включва конкретната цел за повишаване качеството и европейското измерение на обучението на преподаватели (член 17, параграф 2, буква д)),
- като взе предвид осемте основни умения, определени в Препоръка 2006/962/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. озаглавена „Основни умения за обучение през целия живот – европейска референтна рамка“²,
- като взе предвид разпростиращата се върху период от десет години работна програма „Образование и обучение 2010 г.“ и по-специално цел 1.1 „Подобряване на образованието и обучението на учителите и обучаващите“³, а също и последвалите съвместни междинни доклади относно напредъка при тяхното изпълнение,
- като взе предвид европейската политика в областта на езиковото разнообразие и Доклада на Групата на високо равнище в рамките на Комисията по отношение на езиковото разнообразие (2007 г.),
- като взе предвид заключенията на председателството на извънредния Европейски съвет в Лисабон, състоял се на 23 и 24 март 2000 г.,
- като взе предвид заключенията на председателството на Европейския съвет, проведен в Барселона през март 2002 г., в които се приемат конкретни цели за подобряване, наред с другото, на образованието и обучението на учители и обучаващи,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 5 май 2003 г. относно референтните нива за средна успеваемост в Европа в областта на образованието и обучението

---

¹ ОВ L 327, 24.11.2006 г., стр.45

² ОВ L 394, 30.12.2006 г., стр.10

³ ОВ C 142, 14.6.2002 г., стр.7

(параметри)¹,

- като взе предвид заключенията, приети от Съвета на министрите на образованието, младежта и културата на неговото заседание от 15 и 16 ноември 2007 г. и по-конкретно заключенията относно обучението на учителите²,
  - като взе предвид провежданите през три години проучвания по Програмата за международна оценка на учениците (PISA) на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), както и нейния доклад „Важната роля на учителите: Привличане, професионално развитие и задържане в професията на ефикасни учители“ (2005 г.),
  - като взе предвид доклада „Как най-добре представящите се училищни системи излизат на върха“ (McKinsey & Co, септември 2007 г.),
  - като взе предвид член 45 от своя правилник,
  - като взе предвид доклада на комисията по култура и образование (A6-0000/2008),
- А. като има предвид, че качеството на преподаване е изключително важен фактор за разкриването на нови работни места, повишаването на конкурентоспособността и потенциала за растеж на ЕС в един глобализиращ се свят,
- Б. като има предвид, че ползите от висококачественото образование и обучение са многообразни, надхвърлят създаването на работни места и повишаването на конкурентоспособността и са важни елементи на обучението през целия живот,
- В. като има предвид, че предизвикателствата пред учителската професия се увеличават, тъй като образователната среда става все по-комплексна и хетерогенна; като има предвид, че тези предизвикателства включват напредък на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), промени в обществените и семейните структури и увеличаващо се смесване на различни ученици в много от училищата в резултат от появата на мултикултурни общества,
- Г. като има предвид, че съществува ясна и положителна връзка между високото качество на обучение на учителите и високата степен на успеваемост сред учениците,
- Д. като има предвид, че предучилищното и основното училищно образование имат особено силно въздействие върху евентуалните постижения на децата в хода на тяхното обучение,
- Е. като има предвид, че в ЕС са налице повече от 27 различни системи за обучение на учителите, но въпреки това предизвикателствата пред учителската професия са по същество едни и същи за всички държави-членки,
- Ж. като има предвид, че преподаването е професионално занятие, в което високото

---

¹ ОВ С 134, 7.6.2003 г., стр.3

² ОВ С 300, 12.12.2007, стр. 6

ниво на удовлетвореност от работата е важно за запазването на качествен персонал,

3. като има предвид, че привличането на най-добре представилите се кандидати за учителската професия изисква съответните нива на обществено признание, статус и възнаграждение,
- И. като има предвид, че учителите изпълняват важна роля за социализирането и развитието на учениците, която надхвърля традиционните граници между отделните учебни дисциплини,
1. подкрепя решително анализа, според който повишаването на качеството на обучението на учителите води до съществено подобряване на представянето на учениците;
  2. счита, че осигуряването на повече и по-качествено обучение на учителите, комбинирано с провеждането на политики, насочени към привличане на най-добрите кандидати за учителската професия, следва да бъдат ключови приоритети за всички образователни министерства;
  3. счита, че увеличаването на разходите за образование трябва да е насочено към областите, където се отбелязва най-голямо подобрене в представянето на учениците;
  4. подчертава, че държавите-членки трябва да отдадат по-голямо значение и да заделят повече ресурси за обучението на учителите, за да се постигнат целите на програмата „Образование и обучение 2010 г.“ в рамките на Лисабонската стратегия и с оглед засилването на обучението през целия живот в рамките на Съюза;
  5. насърчава решително подпомагането на продължаващото и последователното професионално развитие на учителите в течение на професионалната им кариера; препоръчва всички учители да имат постоянна възможност за осъвременяване и усъвършенстване на уменията и квалификацията, а също и на своите педагогически познания;
  6. призовава за отделянето на специално внимание на въвеждането в работата на младите учители; насърчава развиването на мрежи за подпомагане и менторски програми, чрез които квалифицирани и опитни учители могат да играят ключова роля по отношение подготовката на своите нови колеги, предаването на натрупаните в продължение на една успешна кариера знания, насърчаването на груповото обучение и спомагането за решаване на проблема с напускането на работа от страна на младите учители; счита, че чрез съвместна работа и подготовка, учителите могат да помогнат за подобряване на представянето на училището и учебната среда като цяло;
  7. призовава държавите-членки да гарантират, че докато все така съсредоточават вниманието си върху набирането и задържането на работа на най-добрите учители, съставът на учителската работна сила на всички равнища на училищното образование отразява социалното и културно многообразие в обществото;

8. подчертава тясната връзка между това, да се гарантира, че преподаването е привлекателна и удовлетворяваща професия, с добри перспективи за професионално развитие, и да се привлекат успешно мотивирани, постигнали високи резултати завършили студенти и специалисти; настоятелно изисква държавите-членки да предприемат допълнителни мерки с оглед насърчаването на учителската професия като възможност за избор на кариера за най-подготвените;
9. подчертава, че е особено важно да се гарантира, че учителите в предучилищното образование и основното училище са висококвалифицирани и получават съответната обществена и професионална подкрепа, която се изисква от техните отговорности;
10. подчертава силно изразените различия в средното възнаграждение на учителите не само в различните държави-членки, но и спрямо средните работни заплати и brutния вътрешен продукт на глава от населението; призовава за това учителите да се ползват от подобаващи възнаграждения, които да отразяват тяхната важност за обществото и да решават проблема с „изтичането на мозъци“ сред най-добрите преподаватели към по-добре заплатения частен сектор, особено в областта на науката и технологиите;
11. подчертава, че учителите трябва да бъдат по-добре подготвени, за да посрещнат множеството нови изисквания, отправяни към тях; признава предизвикателствата, които развитието на информационните и комуникационните технологии отправят към учителите, но също така признава и благоприятните възможности; насърчава приоритетното изучаване на информационни и комуникационни технологии в началното и последващото обучение, за да се гарантира съобразеното със съвременните изисквания познаване на последните технологични достижения, както и че учителите притежават необходимите умения да се възползват от тях в класната стая;
12. призовава Комисията да увеличи наличните финансови ресурси за подпомагане обучението на учителите чрез Програмата за обучение през целия живот и чрез индивидуален учителски обмен между училищата в съседни страни и региони; подчертава, че мобилността улеснява обмена на идеи и най-добри практики в преподаването и насърчава усъвършенстването на чуждоезиковите умения, както и познаването на други култури; подчертава, че учителите следва да ползват повече улеснения за изучаване на чужди езици в хода на професионалната си кариера, които, наред с другото, ще увеличат възможностите, предоставени от програмите за мобилност на ЕС;
13. подкрепя решително изучаването на чужди езици от най-ранна възраст и включването на часове по чужди езици за всички образователни програми на началното образование; подчертава, че достатъчното инвестиране в набирането на преподаватели по чужди езици е от жизненоважно значение за постигането на тази цел;
14. подчертава, че времето, което учителите прекарват в класните стаи с учениците е незаменимо и изразява загриженост, че нарастващата административна и канцеларска работа може да се отрази отрицателно в това отношение, а също така и

на времето за подготовка на занятията;

15. счита, че всяко училище има своеобразна връзка с местната общност и училищните директори трябва да имат по-голяма отговорност при вземането на решения, което би им позволило да се справят със специфичните за тяхната среда предизвикателства на образованието и изискванията към преподаването, във взаимодействие с родителите и партньорите на местно равнище;
16. приветства споразумението на държавите-членки да работят заедно за подобряване на координацията в политиките в областта на обучението на учителите, особено чрез отворения метод на координация; настоятелно изисква държавите-членки да се възползват напълно от тази възможност да се учат една от друга и изисква провеждането на консултации с Парламента относно времевата рамка и развитието в тази насока;
17. подчертава необходимостта от по-добри статистически данни относно обучението на учителите в рамките на Съюза, с оглед насърчаване обмена на информация, по-доброто взаимодействие и обмена на най-добри практики; предлага държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, да въведат системи, които осигуряват лесен достъп до сравнителните данни, свързани с обучението на учителите от предучилищното, основното и средното образование;
18. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите-членки, на ОИСР, на ЮНЕСКО и на Съвета на Европа.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

The Commission Communication and the general framework

In August 2007, the Commission published a Communication entitled "Improving the Quality of Teacher Education"¹. This assesses the current situation in the European Union as regards the education and training of teachers, and proposes a shared reflection on actions that can be taken by EU Member States, as responsible for the organisation and content of education and training systems according to the EC Treaty.

The aims of this Communication are to ensure that provision for teachers' education and professional development is coordinated and adequately resourced; encourage that all teachers possess the knowledge, attitudes and pedagogic skills that they require to be effective; support the professionalisation of teaching; and to promote research within the teaching profession, as well as the status and recognition of the profession.

The overall framework is the drive to improve education and training in Europe, taking place in the context of the Lisbon strategy. The Barcelona Council in March 2002 adopted concrete objectives for improving Member States' education and training systems, including education and training for teachers and trainers. In 2004, the Council and Commission Joint Report on progress towards the Lisbon objectives in the fields of Education and Training called for the development of common European principles for the competences and qualifications needed by teachers and trainers. In November 2006, the Council stated that 'the efforts of teaching staff should be supported by continuous professional development', while in November 2007 the Council adopted Conclusions on teacher education, on the basis of the Commission's Communication. Among the conclusions, the Council stated that 'high quality teaching is a pre-requisite for high-quality education and training, which are in turn powerful determinants of Europe's long-term competitiveness and capacity to create more jobs and growth in line with the Lisbon goals'².

Nevertheless, insufficient progress has been made so far towards the objectives set under the Lisbon strategy's Education and Training 2010 programme.

The state of play

The Communication identifies the quality of teaching as one key factor contributing to Europe's job creation, competitiveness and growth potential in a globalising world, but also to improve student performance.

There are more than 6 million teachers in Europe, and they play a vital role developing knowledge and skills as well as playing an important role in children's development in

---

¹ COM(2007)0392(final), 3.8.2007.

² OJ C 300, 12.12.2007, p.7

society. The challenges faced by teachers are increasing as educational environments become more complex and heterogeneous. However, in the 2005 OECD survey "Teachers Matter"¹, almost all countries reported shortfalls in teaching skills, low investment in the continuous training and development of the teaching workforce, and low support in the first years of teaching.

There is also a wider range of related issues to consider. For example, women very much outweigh men in the teaching workforce; there are marked differences between countries in the salaries of teachers relative to average wages; the retention of teachers is specially affected by general labour market conditions; and the teaching profession has a high percentage of older workers, with the inevitable implication that sufficient numbers of motivated and high-calibre recruits need to be attracted as these experienced teachers retire.

Rapporteur's remarks

There is a vast array of factors which influence student learning, including a students' own potential and motivation, their families' and peers' attitude and support for learning, school organisation and the quality of their teachers. It is difficult for policy makers to influence most of these factors, at least in the short run². Nevertheless, a significant impact on education systems can be made through policies focused on teachers.

As the OECD has underlined, 'improving the efficiency and equity of schooling depends, in a large measure, on ensuring that competent people want to work as teachers, that their teaching is of high quality, and that all students have access to high quality teaching'³. As part of facing the challenges of an increasingly globalised world, Member States should take further steps to improve their teacher-centred policies, as a way to improving overall standards of education. This includes addressing teacher recruitment; teacher training, both initial and continuous; the status of the teaching profession; the management of schools; and genuinely taking advantage of what the EU can do to add value to all of these, especially through the exchange of best practice.

In this overall context, the following recommendations should be considered:

1. Recruit the best candidates

It is important that Member States ensure their education expenditure is efficient and targeted towards those areas that will generate the best results. As a recent report by McKinsey underlines, 'the available evidence suggests that the main driver of the variation in student learning at school is the quality of teachers'⁴.

For example, while reducing class sizes improves the overall performance of students, the

---

¹ "Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers", OECD 2005.

² Executive summary, "Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers", OECD, November 2004, p.3.

³ Ibid., p.2

⁴ McKinsey & Co. 'How the world's best-performing schools come out on top', September 2007, p.12.

evidence suggests that the degree of improvement is much less than if the same students are consistently taught by effective and top-performing teachers. The reverse is also true: if a student is consistently placed with poor teachers, his or her performance will be significantly affected, an impact which is particularly accentuated during the very important early years of education¹.

The key challenge is therefore to ensure that the best candidates become teachers. This not only applies to ensuring that a good proportion of the best graduates choose the teaching profession over other careers. School systems will also benefit, in terms of addressing teacher shortages and introducing new and valuable skills, by attracting experienced and high quality professionals from other walks of life into teaching at a later stage in their careers.

2. Improve status, recognition and remuneration in the teaching profession

Teaching is sometimes considered as a second-rate career choice: in some countries there is a tendency towards enrolment in initial teacher education programmes as ‘a fall-back option in case the graduate labour market deteriorates’². Nevertheless, successful school systems are not founded on second-best teachers.

It is important that teaching is considered an attractive profession for the best candidates. Key to this is the status of teachers in society. Studies show that perceived status is closely linked to both selection and to remuneration. Introducing competitive selection into the teacher recruitment process can make teaching more attractive, by challenging the belief that ‘anyone can teach’. Similarly, while teaching is essentially a vocational career and salary is rarely cited by candidates as the main motivation for entering the profession, it is nevertheless important to get remuneration – and starting salaries – right. As McKinsey highlights, ‘all top-performing systems [...] paid starting salaries that were at or above the OECD average, relative to their GDP per capita’³.

Pay, status and job satisfaction are also important elements in ensuring the retention of good staff, who might otherwise be tempted away from teaching by better paid careers in the private sector – especially teachers of science and technology. As the Commission Communication highlights, ‘teachers who receive higher pay relative to other professions are less likely to leave the profession’⁴.

3. Invest in initial and continuous training

Once the best candidate teachers have been selected and recruited, the challenge is to ensure that these teachers are turned into the most effective instructors.

This requires teachers to develop a specific set of skills and knowledge, and in turn requires

---

¹ See Ibid. p.12. In its 2006 Communication on 'Efficiency and Equity in European Education and Training Systems' (COM (2006) 481final, 8.9.2006), the Commission concludes that "pre-primary education has the highest rates of return of the whole lifelong learning continuum", p.3. See also pp. 5-7.

² "Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers", OECD 2005, p.102.

³ McKinsey & Co. 'How the world's best-performing schools come out on top', September 2007, p.20.

⁴ COM(2007)392(final), 3.8.2007, p.9.

significant investment in training both new and experienced teachers. Member States should therefore continue to improve initial teacher training and facilitate continuous professional development for teachers throughout their careers, so that they have opportunities to improve and update their qualifications, as well as their pedagogical skills.

To ensure the quality of teacher training, the quality of the teachers providing the training must also be a priority. For this reason it is important to recognise the role that accomplished and experienced teachers can play in newer colleagues' training. A slight reduction in these experienced teachers' classes could be envisaged so that they can in turn devote more time to training their colleagues. Similarly, encouraging each school to use its own resources so that teachers can learn together - and from each other - is important and can help improve overall learning environments.

As the role of teachers changes, so must the range of available training. For example ICT education should be prioritised to guarantee up-to-date knowledge of recent technological developments and that teachers have the necessary skills to take advantage of these in the classroom. In addition, sufficient investment should be provided for the recruitment and training of foreign language teachers, so that schools have the necessary resources to improve foreign language learning - and to provide it from a very early age.

4. Strongly support exchanging best practice

While there are over twenty seven different education systems in place across the EU, there is also a wide range of different outcomes. This leads to the inevitable conclusion that the systems of some Member States are performing better than others. There is clearly much need for Member States to learn from each other and to exchange best practice according to international benchmarks and standards – although better comparative statistics are needed in order to facilitate these exchanges between Member States.

Exchanges of best practice can clearly take place both at a macro and a micro level. At a macro level, Member States have recently agreed to work together in the area of teacher education and to exchange best practice through the Open Method of Coordination in the Council – and this is warmly welcomed, while underlining that this is an opportunity that Member States must genuinely take advantage of. At a micro level, the EU has a role in encouraging individual teachers from different countries to learn from each other directly through the mobility programmes at school level, and notably Comenius. This draft report strongly supports these mobility initiatives.

5. Promote more school-level decision-making

Research suggests that school leadership and management "is second only to classroom teaching as an influence on learning"¹ and that experienced and effective school management leads to a culture of high expectation throughout a school. At the same time every school has a unique and particular environment, from the range of its pupils to its resources and staff. In this context, the leaders of every school should have more responsibility, in collaboration with parents and local community stakeholders, to address and manage their particular education

---

¹ McKinsey & Co. 'How the world's best-performing schools come out on top', September 2007, p.29

challenges, including their own teacher training requirements.